

Bodem in de Omgevingswet 2021

CONCEPT

Versienummer: 2.0
Datum: 3 april 2020

Omgevingsdienst Midden-Holland

Productnummer	
Omschrijving	Bodem in de Omgevingswet 2021
Status	Versie 2.0
Datum	3 april 2020
Opdrachtgever	Gemeenten
Opgesteld door	Mark de Boo

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	5
1 Inleiding	7
2 Zorgplicht.....	9
3 Toevalsvondst	11
4 Bouwen op verontreinigde grond	13
5 Graven	15
5.1 Graven onder de interventiewaarde	15
5.2 Graven boven de interventiewaarde	17
6 Saneren van de bodem	19
7 Opslaan van grond en baggerspecie	21
8 Toepassen van bouwstoffen, grond en baggerspecie	23
8.1 Toepassen van bouwstoffen	23
8.2 Toepassen van grond of baggerspecie	25
9 Grondwater.....	29
10 Diffuus lood.....	31
11 Overgangsrecht Wbb.....	33

CONCEPT

Samenvatting

[...]

CONCEPT

CONCEPT

1 Inleiding

Volgens planning treedt op 1 januari 2021 de Omgevingswet in werking, een integrale wet voor de fysieke leefomgeving. Voor gemeenten gaat er veel veranderen. Dit rapport biedt een overzicht van de belangrijkste wijzigingen met betrekking tot de gemeentelijke bodemtaken, uitgaande stand van zaken begin 2020¹.

In het nieuwe stelsel worden verschillende soorten regels onderscheiden. Voor gemeenten zijn van belang:

- algemene rijksregels om te voorkomen dat voor elke activiteit een vergunning moet worden aangevraagd
- instructieregels waarin het Rijk aangeeft op welke manier bepaalde zaken geregeld moeten worden
- bruidsschat, een set aan regels die wordt toegevoegd aan het tijdelijk omgevingsplan om te voorkomen bepaalde activiteiten tussen wal en schip raken. De bruidsschat dient als startpunt voor verdere decentrale regulering.
- provinciale regels
- instructieregels van de provincie. Overigens heeft de provincie Zuid-Holland aangegeven geen instructieregels voor gemeenten op te nemen in haar verordening.
- regels van het waterschap
- gemeentelijke regels, gebaseerd op de eigen ambities (lokale regels). De lokale regels komen in het omgevingsplan.

Op 1 januari 2021 hebben alle gemeenten van rechtswege een tijdelijk omgevingsplan bestaande uit:

- huidige bestemmingsplannen
- bruidsschat
- gemeentelijke verordeningen

Van 2021 tot 2029 is sprake van een transitieperiode. Gemeenten hebben tot 2029 de tijd om een omgevingsplan op te stellen. Tenzij anders is bepaald, is maatwerk in de vorm van maatwerkregels mogelijk. Maatwerkregels worden in het omgevingsplan opgenomen en moeten worden gemotiveerd.

In dit rapport zijn de volgende onderwerpen/ bodemtaken beschreven².

- Zorgplicht (H2)
- Toevalsvondst (H3)
- Bouwen op verontreinigde bodem (H4)
- Graven (H5)
- Saneren (H6)
- Opslaan van grond en baggerspecie (H7)
- Toepassen van bouwstoffen, grond en baggerspecie (H8)
- Grondwater (H9)
- Diffuus lood (H10)

¹ Rapport is gebaseerd op het ontwerp Aanvullingsbesluit bodem. Het betreft een overzicht van de belangrijkste wijzigingen, zonder volledig te willen zijn.

² Het gaat hier om de klassieke bodemtaken gericht op de chemische bodemkwaliteit. Voor andere bodemkwaliteiten zoals draagkracht, bodemenergie en waterberging zijn geen regels opgenomen. De eventuele regulering wordt aan de decentrale overheden overgelaten. Hier loopt een separaat spoor voor.

Per onderwerp/ bodemtaak is een beschouwing opgenomen van de verschillende soorten regels, is de beleidsvrijheid beschreven en is een voorstel opgenomen hoe hier gemotiveerd invulling aan kan worden gegeven. Uitgangspunt hierbij is een beleidsneutrale omzetting van bestaand beleid.

Verder is een fasering aangebracht tussen zaken die vóór 2021 moeten worden geregeld en zaken waar voor meer tijd voor is om een afweging te kunnen maken. Deze moeten uiteindelijk vóór 2029 zijn geregeld.

Tot slot is een uitwerking opgenomen van het overgangsrecht Wbb (sanering) (H11). De provincie blijft in deze situaties bevoegd gezag.

CONCEPT

2 Zorgplicht

Toepassingsbereik Onder de Omgevingswet maken we onderscheid in een algemene zorgplicht en een specifieke zorgplicht.

Wettelijk kader Art. 1.6, 1.7 en 1.7a Omgevingswet en H3 Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)

Regels

Rijk

Algemene regels

De algemene zorgplicht van art. 1.6 en 1.7 Omgevingswet houdt in dat eenieder voldoende zorg draagt voor de fysieke leefomgeving. Het is verplicht om nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving te voorkomen, zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. Deze algemene zorgplicht is vooral een vangnet als er geen specifieke decentrale regels of rijksregels zijn.

Art. 1.7a Omgevingswet bevat zelfs een verbod op activiteiten met aanzienlijke nadelige gevolgen.

De specifieke zorgplicht richt zich op een specifieke activiteit en zorgt ervoor dat degene die deze activiteit verricht alles doet om nadelige gevolgen te voorkomen. De specifieke zorgplicht doet een beroep op de eigen verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer en maakt duidelijk wat er wel en niet moet gebeuren.

Instructieregels Rijk n.v.t.

Bruidsschat n.v.t.

Provincie

Regels

n.v.t.

Overigens moet de provincie in haar omgevingsverordening regels opnemen voor activiteiten in grondwaterbeschermingsgebieden, ter bescherming van de drinkwaterwinning, zie H9.

Instructieregels provincie n.v.t.

Gemeente

Lokale regels

Voorstel invulling instructieregels Rijk
n.v.t.

Voorstel omzetten bruidsschatregels
n.v.t.

Voorstel invulling instructieregels provincie
n.v.t.

Voorstel maatwerkregels op algemene rijksregels

De ODMH adviseert, in aanvulling op de regels in het Bal voor olie-water-afscielders (obas), bij obas in zettingsgevoelig gebied regels op te nemen in het omgevingsplan voor periodieke monitoring van de grondwaterkwaliteit, in lijn met H6 Notitie Beleidsregels bodemonderzoek bij bedrijven regio Midden-Holland. Daarmee is sprake van een beleidsneutrale omzetting van bestaand beleid.

Voorstel lokale regels

De ODMH ziet vooralsnog geen reden om gemeenten te adviseren andere lokale regels op te nemen.

Acties vóór 2021	Opstellen kaart zettingsgevoelig gebied. Opstellen maatwerkregels voor obas in zettingsgevoelig gebied in lijn met de Notitie.
Acties vóór 2029	n.v.t.

3 Toevalsvondst

Toepassingsbereik Richt zich op het wegnemen van gezondheidsrisico's bij het aantreffen van historische verontreinigingen. Het betreft tijdelijke beschermingsmaatregelen. De regeling richt zich tot de eigenaar. De gemeente fungeert als vangnet.

Wettelijk kader Afdeling 19.2a Aanvullingswet bodem

Regels

Rijk

Algemene regels Plicht voor de gemeente om de eigenaar aan te spreken op het treffen van tijdelijke beschermingsmaatregelen, gericht op het voorkomen of beperken van onaanvaardbare gezondheidsrisico's. Als de gemeente zelf maatregelen laat treffen, kan het de kosten eventueel verhalen. In die situaties moet de eigenaar gedogen dat maatregelen worden uitgevoerd. Om te beoordelen of sprake is van onaanvaardbare risico's kan gebruik worden gemaakt van de risicoolbox. De hoogste toelaatbare concentraties liggen op MTR-niveau.

Instructieregels Rijk n.v.t.

Bruidsschat n.v.t.

Provincie

Regels n.v.t.

Instructieregels provincie n.v.t.

Gemeente

Lokale regels Voorstel invulling instructieregels Rijk
n.v.t.

Voorstel omzetten bruidsschatregels
n.v.t.

Voorstel invulling instructieregels provincie
n.v.t.

Voorstel maatwerkregels op algemene rijksregels
n.v.t.

Voorstel lokale regels
De ODMH ziet vooralsnog geen reden om gemeenten te adviseren lokale regels op te nemen.

Acties vóór 2021 n.v.t.

Acties vóór 2029 n.v.t.

CONCEPT

4 Bouwen op verontreinigde grond

Toepassingsbereik	Richt zich op het tegengaan van het bouwen van een bodemgevoelig gebouw op verontreinigde grond.
Wettelijk kader	§ 5.1.4.5.1 Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), art. 2.3.6a.1.1 Invoeringsbesluit, ZHOV
Regels	
<i>Rijk</i>	
Algemene regels	n.v.t.
Instructieregels Rijk	Gemeenten zijn <u>verplicht</u> om in het omgevingsplan <u>waarden</u> op te nemen voor de <u>toelaatbare kwaliteit</u> , rekening houdend met de interventiewaarden en niet hoger dan MTR. Afwijken mag van de interventiewaarde mag, mits gemotiveerd en niet hoger dan MTR. Voor alle stoffen zoals opgenomen. Per gebied of gebruiksfunctie kunnen eventueel verschillende waarden worden opgenomen. Bij overschrijding van de toelaatbare kwaliteit zijn (sanerende) maatregelen nodig. Het gebouw mag alleen in gebruik worden genomen nadat de gemeente is geïnformeerd over de wijze waarop (sanerende) maatregelen zijn uitgevoerd.
Bruidsschat	Het is verboden te bouwen ingeval de toelaatbare kwaliteit wordt overschreden, tenzij een sanering is uitgevoerd. Als waarde geldt de interventiewaarde. Er is sprake van een overschrijding van de toelaatbare kwaliteit als de gemiddelde concentratie in meer dan 25 m ³ grond de interventiewaarde overschrijdt. NB Dit is gelijk aan het huidige Wbb-criterium. Het volumecriterium geldt niet voor asbest.
<i>Provincie</i>	
Regels	ZHOV
Instructieregels provincie	ZHOV
<i>Gemeente</i>	
Lokale regels	<u>Voorstel invulling instructieregels Rijk</u> De ODMH adviseert vooralsnog aan te sluiten op de bruidsschatregels, gelijk aan het huidige Wbb-criterium. Daarmee is sprake van een beleidsneutrale omzetting.

Voorstel omzetten bruidsschatregels

Door de bruidsschat is de continuïteit geborgd. De feitelijke afweging kan op een later moment plaatsvinden.

Voorstel invulling instructieregels provincie

n.v.t.

Voorstel maatwerkregels op algemene rijksregels

Binnen de huidige kaders is sprake van specifiek regionaal beleid, vastgelegd in de Nota bodemkwaliteit bij bouwen, 2013. Deze Nota voorziet in bepaalde situaties in vrijstelling van onderzoek. Dit vrijstellingenbeleid heeft zijn waarde bewezen.

Binnen de kaders van de Omgevingswet is in voorkomende situaties vrijstelling van onderzoek mogelijk. Onderzoek kan achterwege blijven bij locaties die zijn aangewezen in het omgevingsplan waar een overschrijding van de toelaatbare kwaliteit redelijkerwijs is uit te sluiten. Daartoe is het nodig locaties/ gebieden aan te wijzen, gebruik makend van de systematiek uit de Nota bodemkwaliteit bij bouwen, 2013.

Onderzoek begint bij vooronderzoek. Als sprake is van een verdenking van de aanwezigheid van een verontreiniging, is verkennend (grondwater) onderzoek nodig. Het lijkt logisch hierbij aan te sluiten op de definitie van de toelaatbare kwaliteit: een verkennend (grondwater) onderzoek is nodig, tenzij redelijkerwijs mag worden aangenomen dat de toelaatbare kwaliteit niet wordt overschreden. Vervolgonderzoek van grond/ grondwater kan in dat geval achterwege blijven.

Voorstel lokale regels

n.v.t.

Acties vóór 2021

Locaties/ gebieden aanwijzen waar de toelaatbare kwaliteit redelijkerwijs niet wordt overschreden, uitgaande van de uitgangspunten in de bestaande Nota. Project starten. Kaart met vrijstelling van onderzoek uiteindelijk toevoegen aan het omgevingsplan.

De wijze waarop het vooronderzoek en het verkennend bodemonderzoek en eventueel nader onderzoek moeten worden uitgevoerd, en hoe de resultaten worden beoordeeld, ter invulling van de vraag of de toelaatbare kwaliteit wordt overschreden, toevoegen aan de toelichting bij het omgevingsplan.

Acties vóór 2029

Overwegen de toelaatbare kwaliteit anders in te vullen dan de bruidsschat. De ODMH stelt voor daartoe een beleidsstudie uit te voeren.

5 Graven

5.1 Graven onder de interventiewaarde

Toepassingsbereik Graven wordt gezien als milieubelastende activiteit. Onder de activiteit valt:

- graven
- zeven
- tijdelijk opslaan van grond
- terugplaatsen van grond na afloop van het tijdelijk opslaan van grond (max 8 weken)

Onder de activiteit valt niet:

- graven in een bodemvolume minder dan 25 m³
- graven in een waterbodem

Wettelijk kader § 3.2.21 en § 4.119 Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), ZHOV

Regels

Rijk

Algemene regels

Basisregels

- voorafgaand onderzoek
- partijen grond gescheiden houden bij graven, terugplaatsen en afvoeren

Informatieplicht

Ten minste 5 werkdagen vóór start informeren over begrenzing, datum start en verwachte duur.

Géén informatieplicht bij tijdelijke uitname.

Bij spoedreparaties wordt onverwijld na afloop van de activiteit informatie verstrekt over de begrenzing, de datum van de werkzaamheden en aanleiding en doel.

Instructieregels Rijk n.v.t.

Bruidsschat n.v.t.

Provincie

Regels

De provincie is voornemens om in de omgevingsverordening specifieke regels op te nemen voor graven in:

- grondwaterbeschermingsgebieden
- verzadigde zone

Zie H9.

Instructieregels provincie n.v.t.

Gemeente
Lokale regels

Voorstel invulling instructieregels Rijk
n.v.t.

Voorstel omzetten bruidsschatregels
n.v.t.

Voorstel invulling instructieregels provincie
n.v.t.

Voorstel maatwerkregels op algemene rijksregels
De ODMH ziet vooralsnog geen reden om gemeenten te adviseren voor deze activiteit maatwerkregels op te nemen.

Voorstel lokale regels
De ODMH ziet vooralsnog geen reden om gemeenten te adviseren voor deze activiteit lokale regels op te nemen.

Acties vóór 2021 n.v.t.

Acties vóór 2029 n.v.t.

5.2 Graven boven de interventiewaarde

Toepassingsbereik Graven wordt gezien als milieubelastende activiteit. Onder de activiteit valt:

- graven
- zeven
- tijdelijk opslaan van grond
- terugplaatsen van grond na afloop van het tijdelijk opslaan van grond (max 8 weken)

Onder de activiteit valt niet:

- graven in een bodemvolume minder dan 25 m³
- graven in een waterbodem

Wettelijk kader § 3.2.22 en § 4.120 Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), ZHOV

Regels

Rijk

Algemene regels

Basisregels

- voorafgaand onderzoek
- bij graven, terugplaatsen en afvoeren partijen grond gescheiden houden

Meldplicht

Ten minste 4 weken vóór start melden onder overlegging van gegevens voorafgaand onderzoek, ontgraving (kaart en dwarsprofiel), hoeveelheden grond inclusief kwaliteitsklassen.

Bij tijdelijke uitname 5 werkdagen i.p.v. 4 weken.

Informatieplicht

Ten minste 4 weken vóór start informeren over begrenzing, datum start, verwachte duur, aanleiding/ doel.

Bij tijdelijke uitname 5 werkdagen i.p.v. 4 weken.

MKB is nodig als de grond deels wordt afgevoerd, er door een leeflaag of een afdeklaag wordt gegraven, of de ontgraving betrekking heeft op bodemlagen van verschillende kwaliteitsklassen.

Ten minste 5 werkdagen vóór start gegevens aannemer (BRL 7000) en MKB-er (BRL 6000).

Ten hoogste 5 werkdagen na einde datum einde en, indien van toepassing, resultaten MKB met gegevens ontgraving (kaart en dwarsprofiel), bestemming grond, bijzonderheden.

Bij spoedreparaties wordt onverwijld na afloop van de activiteit informatie verstrekt over de begrenzing, de datum van de werkzaamheden en aanleiding en doel.

Instructieregels Rijk	n.v.t.
Bruidsschat	Bij graven tot 25 m ³ in geval beschikt 'ernstig niet spoed' of in grond diffuus verontreinigd boven de interventiewaarde ten minste 5 werkdagen vóór start informeren over begrenzing, datum start, verwachte duur.
<i>Provincie</i>	
Regels	De provincie is voornemens om in de omgevingsverordening specifieke regels op te nemen voor graven in: <ul style="list-style-type: none"> • grondwaterbeschermingsgebieden • verzadigde zone Zie H9.
Instructieregels provincie	n.v.t.
<i>Gemeente</i>	
Lokale regels	<u>Voorstel invulling instructieregels Rijk</u> n.v.t.
	<u>Voorstel omzetten bruidsschatregels</u> n.v.t.
	<u>Voorstel invulling instructieregels provincie</u> n.v.t.
	<u>Voorstel maatwerkregels op algemene rijksregels</u> De ODMH ziet voornemens geen reden om gemeenten te adviseren voor deze activiteit maatwerkregels op te nemen.
	<u>Voorstel lokale regels</u> De ODMH ziet voornemens geen reden om gemeenten te adviseren voor deze activiteit lokale regels op te nemen.
Acties vóór 2021	n.v.t.
Acties vóór 2029	n.v.t.

6 Saneren van de bodem

Toepassingsbereik Saneren wordt gezien als milieubelastende activiteit. Het betreft een gerichte kwaliteitsverbetering.

Onder de activiteit valt niet:

- saneren van grondwater
- saneren van een waterbodem

Wettelijk kader § 3.2.23 en § 4.121 Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)

Regels

Rijk

Algemene regels

Standaard aanpak

Afdekken

- duurzaam aaneengesloten verhardingslaag
- leeflaag 1 m dik, kwaliteit in overeenstemming met de functie (landbouw/ natuur, wonen of industrie)
- beschikbaar is mogelijk

Ontgraven

- in overeenstemming met de functie, tot kwaliteitsklasse landbouw/ natuur, wonen of industrie

Combinatie van beide standaard aanpakken

Meldplicht

Ten minste 4 weken vóór start melden onder overlegging van gegevens voorafgaand onderzoek, keuze saneringsaanpak (afdekken, ontgraven), gegevens afdekken, gegevens ontgraven, indien van toepassing omschrijving maatregelen om uitdamping tegen te gaan, en als afvalwater wordt geloosd, de lozingsroutes.

Informatieplicht

Ten minste 4 weken vóór start informeren over begrenzing en datum start.

Ten minste 5 werkdagen vóór start gegevens aannemer (BRL 7000) en MKB-er (BRL 6000).

Ten hoogste 4 weken na einde evaluatieverslag met gegevens MKB en indien van toepassing gebruiksbepalingen en/ of beschrijving nazorg. Registreren in omgevingsplan.

Instructieregels Rijk n.v.t.

Bruidsschat n.v.t.

<i>Provincie</i>	
Regels	Voor saneren grondwater zie H9.
Instructieregels provincie	n.v.t.
<i>Gemeente</i>	
Lokale regels	<u>Voorstel invulling instructieregels Rijk</u> n.v.t.
	<u>Voorstel omzetten bruidsschatregels</u> n.v.t.
	<u>Voorstel invulling instructieregels provincie</u> n.v.t.
	<u>Voorstel maatwerkregels op algemene rijksregels</u> In de huidige systematiek is standaard saneren gereguleerd middels BUS. In de standaardaanpak van immobiele verontreinigingen wordt uitgegaan van een standaarddikte leeflaag van 1,0 meter. In bijzondere situaties is een afwijkende leeflaagdikte van minimaal 0,5 meter toegestaan. Het gaat dan bijvoorbeeld om situaties met een hoge grondwaterstand. Deze afwijkende leeflaagdikte wordt in voorkomende situaties ook in de regio Midden-Holland toegestaan. Om dit ook onder de Omgevingswet mogelijk te maken, stelt de ODMH voor een maatwerkregel toe te voegen aan het omgevingsplan. Het gaat om een beleidsneutrale invulling van de huidige werkwijze (maatwerk art. 4.1241 lid 1 onder b Bal).
	<u>Voorstel lokale regels</u> De ODMH ziet vooralsnog geen reden om gemeenten te adviseren voor deze activiteit nog andere lokale regels op te nemen.
Acties vóór 2021	Aanwijzen gebieden met een hoge grondwaterstand. Maatwerkregel opnemen in het omgevingsplan om in gebieden met een hoge grondwaterstand een dikke leeflaag toe te staan van minimaal 0,5 meter, in lijn met BUS.
Acties vóór 2029	In 2021 bodemfunctieklassenkaart actualiseren samen met de BKK en de Nota bodembeheer.

7 Opslaan van grond en baggerspecie

Toepassingsbereik Opslaan van grond en baggerspecie wordt gezien als milieubelastende activiteit. Onder de activiteit valt:

- opslaan, zeven en samenvoegen van grond
- opslaan, zeven, (mechanisch) ontwateren en samenvoegen van baggerspecie

Bij tijdelijke opslag (korter dan 8 weken) zijn de regels van graven van toepassing.

Wettelijk kader § 3.2.24 en § 4.122 Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)

Regels

Rijk

Algemene regels

Vergunningplicht

- opslag grond van kwaliteitsklasse matig of sterk verontreinigd (gehalte hoger dan de maximale waarde industrie)
- opslag baggerspecie van kwaliteitsklasse sterk verontreinigd (gehalte hoger dan de interventiewaarde)
- opslag grond of baggerspecie zonder milieuverklaring bodemkwaliteit, tenzij
 - herkomst bekend, én
 - bodemkwaliteit locatie herkomst voldoet aan kwaliteitsklasse industrie (voor landbodem) of kwaliteitsklasse matig verontreinigd (voor waterbodem)
- opslag langer dan 3 jaar (landbodem) of 10 jaar (oppervlaktewater)

Meldplicht

Ten minste 4 weken vóór start melden onder overlegging van gegevens kwaliteitsklasse grond/ baggerspecie, of partijen worden samengevoegd en als afvalwater wordt geloosd, de lozingsroutes.

Bij eenmalige opslag geldt een termijn van 5 werkdagen.

Administratie

Administratie bijhouden van partijen: herkomst, kwaliteitsklasse, kwaliteitsverklaringen, plaats van opslag, hoeveelheid, aanvangsdatum.

Verder zijn rijksregels opgenomen over

- eindonderzoek
- wijze waarop baggerspecie moet worden opgeslagen
- lozen van afvalwater
- samenvoegen van partijen.

Instructieregels Rijk n.v.t.

Bruidsschat n.v.t.

Provincie

Regels n.v.t.

Instructieregels
provincie n.v.t.

Gemeente

Lokale regels Voorstel invulling instructieregels Rijk
n.v.t.

Voorstel omzetten bruidsschatregels
n.v.t.

Voorstel invulling instructieregels provincie
n.v.t.

Voorstel maatwerkregels op algemene rijksregels
De ODMH ziet vooralsnog geen reden om gemeenten te adviseren voor deze activiteit maatwerkregels op te nemen.

Voorstel lokale regels
De ODMH ziet vooralsnog geen reden om gemeenten te adviseren voor deze activiteit lokale regels op te nemen.

Acties vóór 2021 n.v.t.

Acties vóór 2029 In 2021 bodemfunctieklassenkaart actualiseren samen met de BKK en de Nota bodembeheer.

8 Toepassen van bouwstoffen, grond en baggerspecie

8.1 Toepassen van bouwstoffen

Toepassingsbereik Het toepassen van bouwstoffen, grond of baggerspecie wordt gezien als milieubelastende activiteit. Het gaat hier specifiek om het toepassen van bouwstoffen. Het geldt niet voor het toepassen van bouwstoffen in een gebouw, mits er geen contact is met hemelwater, oppervlaktewater of grondwater.

Wettelijk kader § 3.2.25 en § 4.123 Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)

Regels

Rijk

Algemene regels

Basisregels

- functionele toepassing
- functionele hoeveelheid
- terugneembaar
- minder dan 20% grond en baggerspecie
- kwaliteitseisen in een milieuverklaring overeenkomstig eisen uit het Bbk (emissie, concentratie en samenstelling)
- geen meld- of informatieplicht (NB wel bij het toepassen van AVI-bodemas en immobilisaten)
- tijdens het toepassen van de bouwstoffen moeten milieuverklaringen en afleverbonnen beschikbaar zijn (NB er zijn uitzonderingen zie art. 4.1259 Bal). De afleverbonnen en milieuverklaringen ten minste 5 jaar bewaren.

Informatieplicht

Bij het toepassen van AVI-bodemas en immobilisaten geldt een informatieplicht om ten minste 4 weken voor start gegevens en bescheiden te verstrekken.

Instructieregels Rijk n.v.t.

Bruidsschat n.v.t.

Provincie

Regels n.v.t.

Instructieregels
provincie n.v.t.

Gemeente

Lokale regels Voorstel invulling instructieregels Rijk
n.v.t.

Voorstel omzetten bruidsschatregels
n.v.t.

Voorstel invulling instructieregels provincie

n.v.t.

Voorstel maatwerkregels op algemene rijksregels

De ODMH ziet vooralsnog geen reden om gemeenten te adviseren voor deze activiteit maatwerkregels op te nemen.

Voorstel lokale regels

De ODMH ziet vooralsnog geen reden om gemeenten te adviseren voor deze activiteit lokale regels op te nemen.

Acties vóór 2021 n.v.t.

Acties vóór 2029 n.v.t.

CONCEPT

8.2 Toepassen van grond of baggerspecie

Toepassingsbereik Het toepassen van bouwstoffen, grond of baggerspecie wordt gezien als milieubelastende activiteit. Het gaat hier specifiek om het toepassen van grond of baggerspecie. Geldt niet voor:

- meststoffen
- terugplaatsen na tijdelijk uitnemen van grond of baggerspecie
- mijnsteen etc.

Wettelijk kader § 3.2.26 en § 4.124 Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)

Regels

Rijk

Algemene regels

Basisregels

- functionele toepassing (lijst in art. 4.1269 Bal)
- functionele hoeveelheid
- niet terugneembaar (grond/ baggerspecie gaat deel uitmaken van de bodem deze wordt toegepast)
- max. 20% steenachtig materiaal of hout, en sporadisch ander materiaal
- alleen in overeenstemming met kwaliteitsklasse van de ontvangende bodem en met de bodemfunctieklasse (dubbele toets: kwaliteit én functie)

Maatwerk

- alleen als de grond/ baggerspecie afkomstig is uit een aangewezen bodembeheergebied en ook weer binnen dat gebied wordt toegepast
- bij sterk verontreinigde grond/ baggerspecie alleen als de locatie waar de grond/ baggerspecie is ontgraven én deze wordt toegepast, diffuus sterk verontreinigd is

Uitzonderingen voor grootschalige toepassingen (> 5.000 m³, weg, spoorweg, bouwwerk of dijk) en toepassingen in een diepe plas.

Vergunningplicht

Bij toepassen in een diepe plas.

Meldplicht

Ten minste 5 werkdagen vóór start melden functionele toepassing, dimensionering, hoeveelheid, datum, coördinaten en verder of sprake is van grootschalig toepassen, opvulling van een diepe plas of verspreiden van baggerspecie.

Er geldt een termijn van 4 weken als de grond/ baggerspecie bewerkt is in een grondreinigingsinstallatie en bij grootschalig toepassen.

Informatieplicht

Ten minste 5 werkdagen vóór start informeren over datum, milieuverklaring, herkomst, kwaliteit, milieuverklaring ontvangende bodem en verder bij het toepassen in een afdeklaag of in een diepe plas, de kwaliteit van de

aangrenzende bodem, en bij het toepassen in zoet oppervlaktewater, hoeveelheid en zoutgehalte.

Er geldt een termijn van 4 weken als de grond/ baggerspecie bewerkt is in een grondreinigingsinstallatie en bij het toepassen van grond/ baggerspecie in een diepe plas.

Plichtenvrij

- voor particulieren en het gaat om een toepassing van ten hoogste 25 m³ grond of baggerspecie
- bij toepassing op eigen landbouwgrond (openlucht)
- bij toepassen van minder dan 50 m³ grond kwaliteit landbouw/ natuur, of baggerspecie kwaliteit algemeen toepasbaar
- bij verspreiding van baggerspecie in een weilanddepot en landbouwgrond op maximaal 10 km afstand

Als al eerder een melding is gedaan, geldt alleen een informatieplicht.

Administratie

Gegevens melding en informatie moeten tijdens de activiteit beschikbaar zijn en na afloop voor ten minste 5 jaar.

Instructieregels Rijk n.v.t.

Bruidsschat n.v.t.

Provincie

Regels ZHOV

Instructieregels provincie n.v.t.

Gemeente

Lokale regels Voorstel invulling instructieregels Rijk
n.v.t.

Voorstel omzetten bruidsschatregels
n.v.t.

Voorstel invulling instructieregels provincie
n.v.t.

Voorstel maatwerkregels op algemene rijksregels

Binnen de huidige kaders is sprake van gebiedsspecifiek beleid, vastgelegd in de Nota bodembeheer 2016-2021. Bij het toepassen is de functie van de ontvangende bodem leidend (geen dubbele toets). De Nota bodembeheer moet worden omgezet naar juridische regels voor het omgevingsplan.

Voorstel lokale regels
n.v.t.

- Acties vóór 2021** Via overgangsrecht is geregeld dat de Nota bodembeheer deel uitmaakt van het tijdelijk omgevingsplan. Daarmee is een beleidsneutrale omzetting geborgd.
- Acties vóór 2029** In 2021 bodemfunctieklassenkaart actualiseren samen met de BKK en de Nota bodembeheer.
Nota bodembeheer omzetten naar juridische regels (omgevingsplan) en toepasbare regels (DSO).

CONCEPT

CONCEPT

9 Grondwater

[...]

CONCEPT

CONCEPT

10 Diffuus lood

Toepassingsbereik	Betreft diffuus verontreinigd lood zoals dat voorkomt met name in historisch belaste gebieden (oude dorps-/ stadskernen, lintbebouwing, gebieden met toemaak).
Wettelijk kader	Er is geen specifiek wettelijk kader voor diffuus lood. Lood is een van de vele stoffen waarvoor waarden zijn opgenomen (interventiewaarden, risicowaarden, waarden voor de toelaatbare kwaliteit bij het bouwen van een bodemgevoelig gebouw).
Regels	
<i>Rijk</i>	
Algemene regels	Geen algemene regels. Het Bal bevat wel risicowaarden voor (diffuus) lood.
Instructieregels Rijk	n.v.t.
Bruidsschat	n.v.t.
<i>Provincie</i>	
Regels	<p>De provincie heeft als bevoegd gezag Wbb een beleidsregel diffuus lood vastgesteld (januari 2020), op welke wijze zij omgaat met de problematiek van diffuus lood tot aan inwerkingtreding Omgevingswet. Het is aan de gemeenten om dit beleid bij inwerkingtreding van de Omgevingswet zelf vorm te geven.</p> <p>De provincie gaat geen regels opnemen. Wel blijft de provinciale beleidsregel diffuus lood van kracht op locaties die vallen onder het overgangsrecht Wbb.</p> <p>De provincie heeft een inventarisatie uitgevoerd van gebieden waar (diffuus) lood in de bodem voor kan komen. Op basis van deze inventarisatie zijn kaarten opgesteld met aandachtsgebieden diffuus lood en is door de ODMH en gemeenten bepaald waar (in de openbare ruimte) onderzoeken plaatsvinden in kinderspeelplaatsen, schooltuinen en volkstuincomplexen. Waar nodig treft de provincie maatregelen. Aan eigenaren en bewoners van woonhuizen met een tuin worden gebruiksadviezen gegeven. Er wordt geen onderzoek uitgevoerd in particuliere tuinen.</p>
Instructieregels provincie	n.v.t.
<i>Gemeente</i>	
Lokale regels	<u>Voorstel invulling instructieregels Rijk</u> n.v.t.
	<u>Voorstel omzetten bruidsschatregels</u> n.v.t.

Voorstel invulling instructieregels provincie

n.v.t.

Voorstel maatwerkregels op algemene rijksregels

n.v.t.

Voorstel lokale regels

De maatschappelijke kosten-batenanalyse diffuus lood uit 2017 leert dat in de aanpak/ beheersbaarheid van diffuus lood belangrijke winst te behalen is met communicatie, en daarbij aan te sturen op bewustwording. Bewoners kunnen door hun eigen handelen de blootstelling aan diffuus bodemlood reduceren. De ODMH adviseert om in samenwerking met de GGD communicatie op te tuigen om meer bewustwording te bereiken bij bewoners. De Omgevingswet gaat uit van een eigen verantwoordelijkheid van eigenaar/ gebruiker; het vangnet van de Wbb vervalt.

Wat de normering betreft.

De Circulaire bodemsanering gaat uit van een MTR van 2,8 ug/kglg/dag. Ook het model Sanscrit gaat uit van 2,8.

Voor blootstelling aan lood is geen grens aan te geven waaronder er geen ongewenste effecten zijn. JECFA (Joint Expert Committee on Food Additives), en in navolging hierop de GGD-en, adviseert uit te gaan van een MTR van 1,9. Blootstelling aan lood boven dit niveau wordt gekarakteriseerd als 'reden tot zorg'.

Het ontwerp Aanvullingsbesluit bodem gaat uit van een MTR voor lood van 2,8.

Geadviseerd wordt voor de regio ODMH een verdiepingsslag uit te voeren naar diffuus lood, omdat de aandachtsgebieden diffuus lood voor een belangrijk deel in deze regio liggen.

Verder wordt geadviseerd in samenspraak met de andere regio's, provincie en GGD een communicatiestrategie uit te werken en uit te rollen om daarmee de bewustwording te vergroten.

Acties vóór 2021

Verdiepingsslag uitvoeren naar de problematiek van diffuus lood in de regio ODMH.

In samenspraak met andere regio's, provincie en GGD communicatiestrategie uitwerken en uitrollen.

Acties vóór 2029

Nader in te vullen afhankelijk van uitkomsten verdiepingsslag en communicatiestrategie.

11 Overgangsrecht Wbb

Toepassingsbereik Betreft overgangsrecht Wet bodembescherming (Wbb) bij inwerkingtreding van de Omgevingswet

Wettelijk kader Aanvullingswet bodem

Regels

Rijk

Algemene regels In een aantal situaties blijft de Wbb van toepassing. Overgangsrecht ziet toe op gevallen en saneringen:

- gevallen beschikt ernstig en spoed waarbij is vastgesteld dat sprake is van spoed van saneren
- ingediende (deel)saneringsplannen
- ingediende BUS-meldingen
- actieve en passieve nazorg, voor zover opgenomen in een beschikking op het evaluatieverslag en/ of het nazorgplan
- maatregelen of beperkingen ex art. 37 lid 4 Wbb
- bevelen etc.

(zie Memorie van Toelichting bij Aanvullingswet bodem Omgevingswet, 34 864, nr. 3)

Instructieregels Rijk n.v.t.

Bruidsschat n.v.t.

Provincie

Regels n.v.t.

Instructieregels provincie n.v.t.

Gemeente

Lokale regels Voorstel invulling instructieregels Rijk

n.v.t.

Voorstel omzetten bruidsschatregels

n.v.t.

Voorstel invulling instructieregels provincie

n.v.t.

Voorstel maatwerkregels op algemene rijksregels

n.v.t.

Voorstel lokale regels

n.v.t.

Acties vóór 2021 De provincie is met de omgevingsdiensten bezig met kwaliteitsverbetering van bodemdata. Er is niet alleen sprake van overdracht van bodemtaken, maar ook van bodemdata.

Acties vóór 2029 n.v.t.

CONCEPT